

проекту «Прес-експрес»: члени студії юних журналістів «Прес-експрес» та редколегія газети на чолі з головним редактором газети (зазвичай, це авторитетний і компетентний учень старшої школи).

Неодноразово ми брали участь у Національному конкурсі шкільних медіа, що проводиться у місті Миколаєві. Двічі у 2013, у 2014 роках наша газета була лауреатом цього конкурсу. У 2016 році ми стали переможцями ХІХ Всеукраїнського конкурсу шкільних медіа у номінації «Краща шкільна газета».

Наша газета дає можливість об'єднати великий колектив учнів, вчителів і батьків нашого закладу, вона дає можливість вирішувати складні питання управління закладом та удосконалення навчально-виховного процесу. Важливу роль вона також відіграє у шкільному самоврядуванні.

Школа є лауреатом обласного конкурсу на кращу модель шкільного самоврядування.

До складу шкільної республіки «Дзвін» входять три дитячих об'єднання: «Дзвоник» (1-4 кл.), «Веселка» (5-8 кл.), «Інтер-ЕС» (9-11 кл.), діяльність яких спрямована на участь у волонтерській роботі, у колективній творчій справі року та на участь у вожацькому і юнкорівському рухах.

Юнкорівський рух в нашему закладі відіграє важливу роль у підвищенні медіаосвіти та медіаграмотності школярів. В кожному класі є учні, які відповідають за зв'язок з редакцією загальношкільної газети та підготовку класних спецвипусків газети в рамках шкільної КТС. Філологічно обдаровані, зацікавлені медійною роботою учні старших класів відвідують студію «Прес-експрес», в якій діють два відділення: «Основи журналістики» та «Основи комп'ютерного дизайну».

В закладі постійно діє фотовиставка «Шкільне життя вирує», і це є результатом роботи юнкорівців та студії «Прес-експрес». Наші учні розуміють, що їх робота потрібна для того, щоб стати справжніми архітекторами та будівничими громадянського суспільства. Медіаосвіта – це практика підготовлення людини до ефективної взаємодії з медіа. І вона відбувається тоді, коли наші учні, вчителі виготовляють різноманітну медіапродукцію.

Ми відкриваємо медіагалерею раз в рік до Дня відкритих дверей закладу.

Медіаосвітні, інноваційні процеси спостерігаються у всіх позакласних заходах школи. Вони допомагають вирішувати складні завдання виховної роботи школи з формування особистості школяра, адаптованої до умов сьогодення, медіаграмотної, здатної сприймати, створювати, аналізувати, оцінювати мас-медіа, розуміти їх роль у сучасному світі. Наприклад, щоб заповнити сторінки літопису класу, учням потрібно не лише проінформувати про свою участь у заходах (створити відповідні медіатексти), але й проаналізувати свою роботу, відібрати найцікавіші, найяскравіші мити шкільного життя та оформити їх у вигляді фотоколажів, фотопортажів.

Ця та інша позакласна робота школи сприяє підвищенню рівня медіаграмотності, налаштовує на пошуки гармонійного співіснування із світом природи та людей в рамках Проекту виховної роботи «Жити в гармонії зі світом», головне завдання якого – сприяти соціальній адопції учнів школи до життя у глобальному інформаційному світі.

Відповідно до цього проекту щороку в школі проводяться колективні творчі справи (КТС) громадянського спрямування. Підсумки участі класних колективів у КТС підводяться на медіафестивалях, а підсумки упровадження проекту «Прес-

експрес» – на медіафорумах. Так, наприклад, у минулому році, в школі був проведений медіафестиваль – «Ми живемо у глобальному світі». А у 2016 – медіафорум «Нехай краса вирує всюди – природу збережімо люди!».

Інтеграція мультимедійних та інформаційних технологій в навчальну та позакласну роботу неможлива без відповідної навчально-матеріальної бази, тому ми постійно працюємо над її поліпшенням, намагаємося ефективно використовувати наявну комп'ютерну техніку і медійні засоби навчання, сприємо підвищенню рівня медіаграмотності не лише учнів школи, а й педагогів, керівництва школи.

З метою створення оптимальних умов для управління школою, упорядкування інформаційних потоків, відстеження змін, визначення позитивних або негативних тенденцій та в навчально-виховній роботі та господарчій діяльності в закладі упроваджується модель «Інформаційне забезпечення динамічної керованої системи управління закладом». Відповідно до моделі в одному із розділів інформаційної системи управління закладом зберігається інформація про роботу з кадрами, в іншому – про організацію та якість НВП. В першому знаходиться інформація про наслідки діагностування медіаграмотності та медіакультури вчителів, у другому – учнів.

Діагностування медіакомпетентностей вчителів і учнів закладу свідчить, що їх рівень медіаграмотності та медіакультури постійно підвищується. Це значить, що шкільна модель медіаосвіти діє і ми рухаємося у вірному напрямку.

Воротникова І. П.,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри методики природничо-
математичної освіти і технологій
Інституту післядипломної педагогічної освіти
Київського університету імені Бориса Грінченка

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ОН-ЛАЙН ВПРАВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ УЧНІВ

У документах ЮНЕСКО вказується, що медіа-освіта – це навчання теорії та практичних умінь для опанування сучасних мас-медіа, які розглядаються як частина специфічної, автономної галузі знань у педагогічній теорії та практиці; її слід відрізняти від використання медіа як допоміжних засобів у викладанні інших галузей знань, таких як, наприклад, математика, фізики чи географія [4].

Медіаосвіта пов'язана з усіма видами медіа (друкованими, графічними, звуковими, візуальними тощо) і різними технологіями. Вона має дати людям можливість зрозуміти, як масова комунікація використовується в їхніх соціумах, навчитися використовувати медіа в комунікації з іншими людьми. Медіаграмотність засновується на: усвідомленні впливу медіа на особистість і суспільство; усвідомленні процесу масової комунікації; здатності аналізувати та обговорювати медіатексти; розумінні контексту медіа; здатності до створення та аналізу медіатекстів; задоволенні, розумінні та оцінці змісту медіатекстів.

Вчителі використовують різноманітні медіа тексти, користуються сучасними он-лайн інструментами, що не може не впливати на розвиток

медіаграмотності учнів. Розвиток технологій інформаційно-комунікаційних технологій надав можливість учням і вчителям створювати власні е-ресурси, користуватись медіаресурсами різних країн, спілкуватись не тільки в межах країни а і всього світу.

Перелік англомовних ресурсів для організації он-лайн співпраці, взаємодії, створення телекомунікаційних проектів, які б сприяли розвитку медіаграмотності учнів великий (Sporcle, Onlinequizcreator, Content Tools, Elearningindustry, <https://www.tes.com>, <https://www.thinglink.com> і т.д.).

Розглянемо яким чином можна використати онлайнові освітні середовища LearningApps, Miksike та Kahoot для розвитку медіа грамотності учнів.

Сервіс Web 2.0 (LearningApps.org) дозволяє створити загальнодоступну бібліотеку незалежних інтерактивних модулів, придатних для повторного використання та змін для підтримки навчання. Безкоштовно можна створити та використати вже готові колекції інтерактивних вправ для дітей і дорослих: від дошкільної освіти до післядипломної освіти 20 мовами. Вправи не включені в жодні конкретні сценарії чи програми, тому вони не розглядаються як цілісні уроки чи завдання, натомість їх можна використати у будь-якому доречному методичному сценарії. Наприклад для проведення вікторин чи ребусу з питань медіаграмотності. Роботу учнів можна організувати з певним класом. Відповідальність за контент несуть автори, інші користувачі можуть його використовувати, адаптувати для власних цілей і ці правила можна також обговорити з учнями для розуміння ними авторського права та відкритих медіаресурсів.

Навчальне середовище LearningApps є електронним додатком для підтримки освітніх процесів у навчальних закладах різних типів. Це конструктор для розробки інтерактивних завдань за різними предметними дисциплінами для застосування на уроках і в позакласній роботі. LearningApps можна використовувати на різних етапах уроку: при організації самостійної, індивідуальної та спільної проектно-дослідницької діяльності. Запровадження Learningapps сприяє формуванню у учнів навичок ефективного використання інформаційно-комунікаційних технологій, уміння працювати в групах, стимулює розвиток інтересу до навчання, виховує відповідальність за індивідуальні навички та спільні результати діяльності. Види вправ сприяють розвитку критичного мислення («Класифікація», «Просте упорядкування», «Знайди пару»), використовують елементи гри («Перший мільйон», «Скачки», «Парочки», «Вгадай слово», «Вікторина») та надають можливість використовувати різні види медіа («Аудіо та відео контент, «Фрагменти зображення», «Де Це?»). Кожна вправа має електронну адресу та може бути вбудована в сайти і блоги. Перегляд вправ створений вчителями всього світу надає досвід щодо використання мультимедіа в навчанні і позакласній роботі, сприяє самонавчанню он-лайн дітей і дорослих.

Онлайнове середовище проекту «Miksike в Україні» (<http://miksike.net.ua>) надає можливість організувати не тільки тренування з усного рахунку а і організовувати та проводити навчальні змагання перед учнями школи, між учнями різних шкіл області або країни, а також між школами різних країн Європи. Мультипредметні заходи спрямовані на розвиток міжрегіонального та міжнародного партнерства, комунікації на рівні навчальних закладів, підтримку творчих здібностей учні. Зареєстровані користувачі мають можливість брати участь у он-лайн вікторинах, конкурсах, проектах, змаганнях.

Педагогам надано можливість створювати інтерактивні вправи, які можна використовувати як он-лайн інструмент на різних етапах навчання, з урахуванням особистих потреб учнів або класу та визначати публічність вправ (тільки для класу, школи, загальнодоступна). Виконання всіх семи видів вправ оцінюється часом їх завершення і може повторюватись стільки разів, скільки потребує учень для засвоєння. Результати учні автоматично формуються в рейтингові таблиці, – це сприяє їх доступності і забезпечує мотивацію до змагання за найкращий результат. Вчитель може аналізувати і оцінювати прогрес своїх учнів і використовувати це середовище для розвитку пізнавального інтересу та набуття учнями знань та навичок.

За допомогою безкоштовного англомовного сервісу для створення он-лайн вікторин, тестів і опитувань (<https://getkahoot.com>) можна провести дебати з голосуванням за темою проекту «Як на нас впливає медіа?». Учні можуть використати будь-який пристрій, що має доступ до Інтернету (комп'ютер, телефон, планшет). Створені в Kahoot завдання дозволяють включити в них фотографії і навіть відеофрагменти. Використання даного сервісу забезпечує отримання зворотного зв'язку від учнів (голосування) і сприяє розвитку медіаграмотності і вчителя і учнів. Темп виконання вікторин, тестів регулюється шляхом введення часової межі для кожного питання. Вчитель може надати бали за відповіді: за правильні відповіді і за швидкість. Для участі в тестуванні учні просто повинні відкрити сервіс і ввести PIN-код, який надає їм вчитель.

В інформаційному освітньому просторі існує достатня кількість освітніх онлайнових середовищ в яких можна створювати сучасні інтерактивні он-лайн вправи, проекти з використанням мультимедіа, які забезпечують усвідомленні процесу масової комунікації та її наслідків і можливостей.

Література:

1. Іванов В.Ф., Шкоба О. Я. Медіаосвіта та медіаграмотність: визначення термінів./ В.Ф. Іванов, О.Я. Шкоба // Інформаційне суспільство. –2012. –№16.– С.41-52.
2. Бабак А. П'ять сервісів для створення онлайн-вікторин [Електронний ресурс] Режим доступу: osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/how_to/pyat_servisiv_dlya_stvorennya_onlayn-viktorin/
3. Кононов Д.С. Інтерактивні навчальні матеріали як засіб розвитку пізнавальних інтересів учнів у проектному навчанні. –Режим доступу: [to.vspru.net/konference15/Kononov.pdf](http://vspru.net/konference15/Kononov.pdf)
4. Recommendations Addressed to the United Nations Educational Scientific and Cultural Organization UNESCO. –URL: <http://www.nordicom.gu.se/en/clearinghouse/recommendations-addressed-unesco-media-education>